

Enkele oorzaken van het optreden van de tarwestengelgalmug

ONGETWIJFELD zal men nog niet vergeten zijn hoe in 1964 de tarwestengelgalmug in verschillende delen van ons land heeft huisgehouden. Dit jaar valt de schade gelukkig erg mee, vermoedelijk doordat de weersomstandigheden minder gunstig zijn geweest. Dit wil echter niet zeggen dat de boosdoener verdwenen is en dat men er geen last meer van zal hebben. Integendeel, op zeer veel plaatsen werd ook dit jaar het beruchte rode larfje waargenomen. Men moet er zeker rekening mee houden dat een volgend jaar onder wat gunstiger omstandigheden de aantasting weer veel ernstiger kan zijn, tenzij de nodige tegenmaatregelen worden genomen.

WELKE ZIJN NU DIE MAATREGELEN?

In de eerste plaats kan door bespuiting, op het juiste tijdstip uitgevoerd, veel schade worden voorkomen. Daar een dergelijke maatregel nogal kostbaar is en niet altijd goed gelukt, moet men zich afvragen of niet op andere wijze de aantasting door de tarwestengelgalmug kan worden verminderd of voorkomen.

Vrij algemeen wordt aangenomen dat een ruimere vruchtopvolging in dit verband van het grootste belang is. Er zijn echter ook aanwijzingen dat factoren van bodemkundige aard daarbij een rol spelen. Om de betekenis van de verschillende factoren wat beter te leren kennen werd door ons met medewerking van de heer Ridder van het Rijks-antibouweconsulentenschap te Groningen in de zomer van 1964 op een aantal percelen zomertarwe in het Oldambt een onderzoek daarnaar ingesteld.

Bij dit onderzoek werden de mate van aantasting (in procenten) en de kweekbezetting (in een schaal van 1 = geen kweek tot 10 = zeer veel kweek)

geschat, de structuur van de grond beoordeeld, de kalktoestand en het gehalte aan organische stof bepaald en gegevens over de vruchtopvolging in de laatste 12 jaren en over de aan het gewas voorafgaande grondbewerking verzameld.

In de eerste plaats is daarbij duidelijk naar voren gekomen dat de toestand in het betreffende gebied nogal ernstig was. Van de 42 percelen werd op 14 een zware (groter dan 30 %) op 17 een matige (10—30 %) en op 11 een lichte (kleiner dan 10 %) aantasting aange- toefen.

Wat de vruchtwisseling betreft is niet gebleken, dat het totale aantal graanjaren en het aantal opeenvolgende graanjaren in de periode tussen 1952 en 1964 van enige invloed op de aantasting is geweest. Wel was het van betekenis welke voorvrucht was verbouwd. Na zomertarwe werd gemiddeld een aantasting van 60 % waargenomen, na winterarwe en andere granen van 23 % en na niet-granen van 12 %. Vooral de verbouw van zomertarwe na zomertarwe is dus funest geweest.

(Ingez. med.)

termijnbetaling
zonder premieverhoging bij

Onderling Boerenverzekerings-Fonds

Leeuwarden Sophialaan 2 05100 27044

Duidelijk is naar voren gekomen dat de aantasting sterk in de hand is gewerkt door een zware kweekbezetting. Dat zal ook niet verwonderen omdat kweek een goede waardplant is voor de tarwestengelgalmug. Hoe groot die invloed wel is blijkt duidelijk uit onderstaande tabel.

Kweekbezetting	Aantasting in
1 = geen kweek	9
2 = weinig kweek	22
3-4 = matig kweek	47
5-6 = veel kweek	50-80

Op kweekrijpe percelen was de aantasting in het algemeen gering, ook op die waar het voorafgaande jaar graan werd verbouwd. Wanneer de kweekbezetting wat groter was nam de aantasting sterk toe, op percelen waar graan niet als voorvrucht werd verbouwd. Vaak wordt de mening verkondigd dat het veel voorkomen van kweek in de hand wordt gewerkt door de nog eenzijdige graanteelt. Bij ons onderzoek is daarvan echter niets gebleken.

Van de bodemkundige factoren bleek vooral de kalktoestand van betekenis. Op kalkarme percelen werd in het algemeen vermoedelijk als gevolg van een slechtere structuur en bewerkbaarheid meer kweek aangetroffen dan op de kalkrijke percelen, waardoor de aantasting veel sterker is geweest.

Wat de grondbewerking betreft bleek de aantasting meestal geringer te zijn naarmate een intensievere stoppelbewerking werd toegepast en eerder op wintervoor werd geploegd. Dit effect houdt vermoedelijk verband met een wat drogere ligging van de bouwvoor. Het is nl. bekend, dat de larven juist in die tijd, waarin ze nog onverpopt in de grond voorkomen, erg gevoelig zijn voor droogte.

SAMENVATTING.

Samenvattend kan worden gezegd dat voor een zo goed mogelijke bestrijding van de tarwestengelgalmug op de zwaardere gronden de volgende punten in acht moeten worden genomen:

- geen zomergraan na zomergraan. Bij aanwezigheid van kweek ook niet na andere granen;
- intensieve bestrijding van de kweek, waarbij op de zwaardere kleigronden een goede kalktoestand belangrijk is;
- toepassing van zo intensief mogelijke stoppelbewerking, mits de weersomstandigheden dat toelaten en het zo vroeg mogelijk op wintervoor ploegen van de grond.

P. Boekel en A. Pelgrum van het Instituut voor Bodemvruchtbaarheid, Groningen.